

Майбутнє без Чорнобиля Урок-реквієм

«Чи знаєш ти, Світе,
Як сиво ридає полин,
Як тяжко, як тужно моєму
народу
Болить!»

(Б.Олійник)

«Розум є здатністю
використовувати
сили докiлля
без руйнування цього світу».

*(О.Стругацький,
Б.Стругацький)*

(Грає музика)

Учениця. 26 квітня. Це один зі світлих днів – свята відродження, оновлення не лише природи, а й людських душ. Та в пам'яті українського народу це ще і день чорнобильського лиха, болю, суму, перестороги.

(Виключити світло, включити червоний промінь)

26 квітня!... В ніч із забуття

Йде страшне створіння –
атомне дитя.

Суть його безкровна і зіниць
нема,

і уста безмовні, і душа німа.

Вирвавшись на волю з мороку
ночей,

Вже калічить долю і батьків, й
дітей.

Виродок створіння ціль страшну
таїть,

Поглина сумління, душі нам
двоїть.

І вселяє муки неземні,

Присипляє мозок посвистом
глухим,

Стронцеву дозу сипле,
наче дим.

26 квітня!

Люди, не проспіть!

Атомне століття раною горить.

Кличе кожне серце стати з ним
на прою,

Щоб зустріли внуки вранішню
зорю!
Учень. І виростають покоління,
Котрі не чули тиші.
Що вберегли ми, що надбали,
Що дітям в спадок передать?!

Виходить учениця в чорному одязі - Чорнобильська мадонна)

Не пізнаю – ні зблизька, ні здаля,
Це ти, Маріє, знов ідеш за гробом.
Тепер тут зона, а була Земля,
Тут був чорнозем, а тепер Чорнобиль.

Чорнобильська мадонн.

Була моя хата – біла,
Прийшли і вогнем кадили,
І потойбічній журбі.

Учень.

Над тобою схилилась, політик,
Чи впізнав ти цю матір-вдову?
Із мільярдом поганьблених діток
Вона долю несе світову.
Її погляд чи чуєш, учений,
Тож тікай, лиш подумай куди?!
Її погляд на тебе вогненний –
Його лазером ти відведи!
Хто ж там сиву посміє займати?
Сіль пізнання – це каяття.
Несе сива чорнобильська мати
Цю планету... - це хворе дитя!...

Чорнобильська мадонна

Зойкнула Земля чайним криком:

- Сину, вбережи і захисти!
 - Вийшла мати із іконним ликом:
 - Йди синочку, хто, коли не ти?
 - Спалахнуло небо, впало крижнем:
 - Сину, збережи і захисти!
 - Вийшла жінка з немовлятком ніжним:
 - Йди, коханий. Хто ж ,коли не ти?
- ... і уже ні сина, ані мужа.

Лиш розверсті зоряні поля...
Та пліч-о-пліч Біль і Мужність,
Дух і Воля, небо і Земля.

(Зміна учнів, кінець фонограми.)

Учениця.

Ту мирну весняну українську ніч на берегах Прип'яті люди ніколи не забудуть. Вона була, як зараз усім видається, найтихішою і найтемнішою і не сповіщала про біду. Навпаки, всім жителям містечка атомників ще звечора, під вихідні, жадалося отримати від природи хорошу погоду. Незабаром першотравневе свято, можна виїхати до Дніпра відпочивати...

Голос. Про те, в ту саму ніч з 25 на 26 квітня відлік часу став уже не мирним, а бойовим і аварійним. Відлік пішов на хвилини і секунди. О першій годині 23хвилини сорок секунд, коли всі спали безтурботним сном, над четвертим реактором Чорнобильської атомної електростанції несподівано велетенське полум'я розірвало нічну темряву.

Учень 1.

Весна одягла барвисту шовком шиту сорочку,
Весна між Десною і Прип'яттю
І не думала навіть про смерть.
Атом ще спав покірно – в реакторах і в долонях.
Ще не чули його загрози поліські бори і вода.
І лиш земля відчувала, як б'ється жилка на скронях,
Як вишумовує травами весна співуча й молода.
І раптом – вибух, як спалах і полум'я смертоносне,
І в мить здригнулася планета на всіх полюсах землі.
Відчули трава і дерево, що вже не вмиють росами,
Як перед смертю постали батьки і діти малі.

Учень 2

Спалах на Чорнобильській атомній сліпучим сяйвом висвітлив добро і зло, розум і дурість, щирість і фарисейство, співчутливість і злорадство, правду і брехню, безкорисливість і захланність – всі людські чесноти і пороки, що причаїлися в душах. На запитання Володимира Висоцького: „На чому перевіряються люди, якщо війни вже нема?” У 1986 році можна було відповісти однозначно: Люди перевіряються на своєму ставленні до Чорнобиля.

У цю квітневу ніч не було часу дошукуватися причини вибуху, шукати винних. Це зроблять пізніше, а тоді треба було будь-що ліквідувати наслідки аварії. Наш народ уперше стикнувся з такою грізною силою, як ядерна енергія, що вийшла з під контролю.

(Демонструється зображення Чорнобильської станції до і після аварії. Клацає метроном.)

Учень3.

Із доповідної записки.

„Тієї ночі на зміні було 50 осіб. Усі до одного з честю виконали свій громадянський і службовий обов'язок. Підкреслюю: всі вони, перебуваючи в зоні високої радіації, не покинули свої робочі місця, ризикуючи власним життям, зробили все можливе і навіть неможливе, щоб попередити поширення

аварії, врятували станцію від руйнувань. При цьому, ті хто був на ногах, своєчасно допомогли постраждалим, яких евакуювали з аварійної зони. Виділити когось мені просто не можливо. Всі поводитись достойно.”

Учень 2.

Першим до палаючого 4 реактора прибули пожежники караулу на чолі з 24 річним начальником караулу лейтенантом Володимиром Правиком. Із усіх можливих рішень Правик вибрав найкраще – направив свій загін на дах машинного залу, адже в ньому були всі турбіни, через нього йшли численні кабулі високовольтної лінії, які від вогню могли б перетворитися на бікфордів шнур.

Через 5 хвилин із міста Прип'яті їх групою прибув 23 річний лейтенант Віктор Кібенок. Але ще понад дві години обов'язки керівника гасіння пожежі виконував Володимир Правик. 1 годину 25 хвилин він перебував у зоні підвищеної радіації.

Учень 3.

Віктор Кібенок із своїм караулом гасив вогонь із середини станції. Розпечена маса заливала чоботи, обпалювала ноги. Важко було пересуватися, але бійці крок за кроком відвойовували у вогню площу. Кібенок не пам'ятав, як прибула допомога, як дістався до драбини і зійшов до низу. Він знепритомнів, його винесли у безпечне місце. Коли прийшов до тями, перше, що він запитав: „Як там?”. Почувши „Загасили”, Віктор полегшено зітхнув.

Через 2 тижні після аварії красивий юнак, ставний і відважний офіцер Віктор Кебінок помер у московській лікарні, так і не побачив сина, народженого вже після аварії. Тепер про Віктора і його бойових соратників кажуть: „Був добрим, чесним, сміливим, принциповим, любив сім'ю, друзів, багато жартував. Його улюбленою приказкою була: „Тримайтесь ближче до життя, хлопці...”.

Учень . (Фонограма)

Лейтенанти – хлопці непохитні,
Молоде вогненне покоління.
Ви як пам'ятає у тривожнім світі,
Розу незнищеного коріння.
Першим важко, ви були найперші,
Із вогню та в полум'я шугали,
Не до подвигів і не до звершень –
Ви ж собою людство заступали.
Та серця, мов промені не гасли
Залишились іскрами на тверді, -
І палахкотіли, наче гасла:
Станемо життям супроти смерті.
Тільки жити – в нас бунтує спрага,
Та продовжить пісню родоводу...
А лишилась вірності присяга –
Батьківщині, Матері, Народу.

(Кінець фонограми)

Учень.

Коли молоді пожежники, які першими вийшли на лінію вогню, отримавши смертельну дозу радіації, були ще живими, журналісти запитували їх: „У вас була можливість повернутися, ви могли відступити?“

Так, у цій ситуації вони могли відійти, чекаючи на підкріплення. Та про це ніхто з пожежників навіть і не думав, тому що вони - воїни, бійці з пожежею. Тому що у них підвищена відповідальність. Тому що вони дали присягу на вірність народу. І вони вступили у вируjące полум'я, в смертельну радіацію не за наказом командира, а за велінням совісті.

Учень. *(Звучить фонограма)*

Перший удар на себе,
Перший вогонь на себе,
Так одчайдушний Данко
Людям віддав своє серце.
Як же тут не згадати,
Поруч з ним не назвати
Вас, що уміли серцем
Грізний вогонь зупиняти,
І віддали, що мали, -
Життя, що одне в людини.
Вірю, що ви рятували
Долю моєї дитини.

(Кінець фонограми)

Учень.

Із вогню у безсмертя, смерть поправивши, ступили вони,
Та з такого вогню не виходив ніхто ще в житті.
Жити можна і в затінку – поринати в розквіття весни,
А вмирати приходить перед людством – на видноті.
Закарбуйте нащадки, полум'яні, немов смолоскип, імена.

Учень

Шестеро із 22 осіб з караулів невдовзі померли:

1. Герой Радянського Союзу лейтенант Володимир Павлович Правик.
2. Герой Радянського Союзу лейтенант Віктор Миколайович Кібенок.
3. Сержант Миколай Васильович Кашук
4. Старшина Микола Іванович Титенок.
5. Старший сержант Володимир Павлович Тишура.
6. Старший сержант Василь Іванович Ігнатенко.

У вогні не згорів їх жертковий Чорнобильський слід. Ще затужать по хлопцях Земля і скорбота земна.

(Хвилина мовчання. Кінець фонограми).

